

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENT

Statsråden

Stortingets president
Ekspedisjonskontoret
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

26/1634-

13. april 2026

Svar på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 2278/2026 fra representant Himanshu Gulati

Storingsrepresentant Himanshu Gulati har stilt følgende spørsmål til skriftlig besvarelse:

«Kan statsråden redegjøre for hvordan UDI har strammet til praksis for godkjenning og fornyelse av søknader fra indiske kokker som har fått jobb på restauranter i Norge, fremvise statistikk for innvilgelser og avslag for denne yrkesgruppen fra India de siste fem årene, og fortelle om hvordan UDI undersøker autentisiteten av skoledokumenter fra indiske søkere?»

Svar:

Det er bred politisk enighet om at arbeidsinnvandring fra land utenfor EØS (tredjeland) skal være behovsstyrt. Rekruttering av arbeidskraft fra tredjeland skal ikke fortrenge innenlandsk arbeidskraft, og behovet for arbeidskraft må balanseres mot hensynet til en kontrollert og bærekraftig innvandring. Det er lagt til rette for at arbeidsgivere kan rekruttere nødvendig fagkompetanse fra tredjeland. For å kunne få oppholdstillatelse som faglært arbeidstaker, må søkeren dokumentere at han eller hun har en formell fagutdanning som er relevant for stillingen i Norge, og som minimum tilsvarer en treårig yrkesfaglig utdanning på nivå med norsk videregående skole.

I 2022 oppdaget UDI et stort antall søknader med falske utdanningsdokumenter fra tyrkiske og vietnamesiske borgere som søkte om oppholdstillatelse for å jobbe som kokk i Norge. Samtidig hadde UDI mottatt et høyt antall søknader fra indiske borgere med et jobbtillbud som kokk i Norge. UDI mistenkte at antallet søknader var høyere enn det faktiske behovet for kokker hos norske arbeidsgivere, og gjennomførte derfor søk i åpne kilder. Det ble funnet svært mange falske utdanningsdokumenter i disse sakene.

I 2024 utarbeidet utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) en rapport om utdanning og dokumentasjon i India. Det fremgår av rapporten at indiske utdanningsdokumenter har lav troverdighet. Dokumentasjonen er enkel å manipulere, og i tillegg er korrupsjon og bestikkelser utbredt. Det finnes også et stort marked for kjøp og salg av forfalskede dokumenter. Det er dokumentert at det finnes falske utdanningsinstitusjoner og falske studieprogrammer som indiske myndigheter advarer mot. Myndighetene i India publiserer egne lister over godkjente utdanningsinstitusjoner, samt lister over «falske institusjoner» som ikke er offentlig godkjente og som ikke har myndighet til å utstede utdanningsgrader til studenter. Utdanning fra disse falske institusjonene kvalifiserer ikke for videre utdanning eller arbeid i India.

At offentlige myndigheter i India rutinemessig advarer mot utdanningsinstitusjoner som ikke er godkjent, illustrerer både problemet og behovet for kontrollmekanismer. UDI vurderer autentisiteten av utdanningsdokumenter, og det er flere forhold som kan indikere at dokumentene er forfalsket, slik som skjev plassering av tekst, ulik bruk av fonter og skriftstørrelse, eller helt identisk ordlyd (inkludert skrivefeil) i attester fra ulike arbeidsgivere. Dersom søkeren oppfyller øvrige vilkår og søknaden ligger an til innvilgelse, undersøker UDI om skolen står på listen over utdanningsinstitusjoner som er godkjent av indiske myndigheter. Det foretas også søk i åpne kilder. Hvis det er nok indikasjoner på at institusjonen ikke er reell, avslås søknaden om oppholdstillatelse. Dersom institusjonen fremstår som reell, ber UDI ambassaden i New Delhi om å verifisere dokumentasjonen. Måten UDI kontrollerer opplysninger og dokumenter på kan variere fra sak til sak og kan endre seg over tid i takt med misbruksmønstrene.

UDI opplyser at en del søknader ikke inneholder utdanningsdokumenter i det hele tatt, men kun attester fra tidligere arbeidsgivere. Søkere med spesielle kvalifikasjoner tilegnet gjennom realkompetanse eller i kombinasjon med noe formell utdanning, kan innvilges oppholdstillatelse som faglært. For at søkere med realkompetanse skal kunne få tillatelse som faglært, må den praktiske erfaringen og opplæringen som hovedregel ha vart i dobbelt så lang tid som den manglende formelle utdanningen ville ha vart. Søkere uten formell utdanning må som hovedregel ha minst seks år med praktisk erfaring og opplæring. UDI foretar konkrete og individuelle vurderinger av kompetansen til søkeren på bakgrunn av den dokumentasjonen som er lagt frem i saken. Søkere må dokumentere grundig hvordan de har tilegnet seg de spesielle kvalifikasjonene, for eksempel ved å fremlegge attester eller annen dokumentasjon fra tidligere arbeidsgivere. Arbeidsattester er enkle å forfalske og det er svært vanskelig å verifisere arbeidsattester, da arbeidsgivere kan ha skiftet navn eller lagt ned virksomheten. Det er heller ikke vanlig at indiske arbeidsgivere fører oversikt over tidligere medarbeidere. Verifisering er svært ressurskrevende, og UDI verifiserer derfor bare arbeidsattester i helt spesielle tilfeller.

Det er i utgangspunktet de samme kravene som gjelder ved søknad om fornyet oppholdstillatelse som ved førstegangssøknader. Når det søkes om fornyelse, undersøker UDI om vilkårene for tillatelse som faglært fortsatt er oppfylt, og om vilkårene var oppfylt gjennom hele tillatelsesperioden, herunder om søkeren har fått tilstrekkelig lønn, og om

han eller hun faktisk jobbet som kokk. I søknader om fornyelser fra indiske kokker vil UDI bl.a. vurdere om søkeren har kompetanse som faglært, om stillingen krever faglært kompetanse, og vil også vurdere om dokumentene og opplysningene som er gitt er ekte og troverdige, herunder om arbeidstilbudet er reelt. Selv om vilkårene for oppholdstillatelse som faglært i hovedsak har bestått over tid, har behandlingen av søknadene endret seg ettersom det er avdekket omfattende misbruk, og UDI har fått bedre informasjon om utdanninger og dokumentasjon fra Landinfo. Jeg mener det er viktig at personer som har fått tillatelse som faglært på bakgrunn av uriktige opplysninger og forfalskede dokumenter, ikke innvilges fornyet oppholdstillatelse.

Det er ikke mulig å ta ut statistikk over faglærte som har søkt tillatelse på grunn av jobb som kokk. UDI har imidlertid statistikk over vedtak for faglærte fra India der arbeidsgiveren er registrert med overnattings- og serveringsvirksomhet i enhetsregisteret, se tabell nedenfor:

Ar	Førstegangssøknad		Fornyelse		Totalsum
	Innvilgelse	Avslag	Innvilgelse	Avslag	
2016	9	16	33		58
2017	17	10	33		60
2018	20	19	34		73
2019	36	18	38		92
2020	29	11	51		91
2021	57	15	39		111
2022	66	42	63	1	172
2023	57	42	115	1	215
2024	4	62	52	5	123
2025	3	58	22	20	103
2026 tom. mar		58	7	15	80
Totalsum	343	395	565	44	1347

Disse tallene kan også omfatte søkere som skal jobbe som servitør, vinkelner, resepsjonist mv., men erfaringsmessig har de fleste tilbud om arbeid som kokk. Det kan også være noe usikkerhet knyttet til om tallene omfatter alle relevante saker, da det kan være at arbeidsgiver er registrert med annen næringskode eller at arbeidsgiver ikke er registrert (særlig tidlig i perioden). Det er også uklart hva som skjer med registreringen dersom arbeidsgiveren senere slettes fra enhetsregisteret.

Med hilsen

Kjersti Stenseng